

Sygn. akt IV K 403/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 02 września 2015 r.

Sąd Rejonowy Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie w IV Wydziale Karnym w składzie :

Przewodniczący : SSR Radosław Lorenc

Protokolant : Piotr Kudyba

w obecności Prokuratora Ewy Krupka-Ćwiek

po rozpoznaniu na rozprawie w dniach 01 kwietnia 2015 r., 27 maja 2015 r., 18 sierpnia 2015 r. i 02 września 2015 r. sprawy

P. L.

s. G. i W. zd. K.

ur. (...) w S.

oskarżonego o to, że:

w okresie od 30 do 31 marca 2006 r. w S., w celu uzyskania dla W. K. kredytu na zakup kina domowego w kwocie 1029,90 zł, pomógł mu we wprowadzeniu w błąd pracowników (...) Bank (...)z/s we W., którego następcą prawnym jest (...) Bank (...) z/s we W., za pośrednictwem (...) sklepu (...), co do faktu jego zatrudnienia i wysokości osiąganych z tego tytułu dochodów w ten sposób, że sporządził i przekazał mu nieprawdziwe zaświadczenie o jego zatrudnieniu z dnia 30.03.2006 r. w którym stwierdzono jego zatrudnienie na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony od dnia 01.01.2005 r. jako specjalisty ds. technicznych w firmie (...) z/s w S. i zarobki w kwocie 1482,19 zł miesięcznie wiedząc, że w rzeczywistości nie był on w tej firmie zatrudniony i nie osiągał wskazanych wyżej dochodów, doprowadzając w ten sposób ten bank do zawarcia umowy kredytowej na zakup towarów/usług nr (...) i do niekorzystnego rozporządzenia mieniem we wskazanej wyżej kwocie, czym działał na szkodę (...) Bank (...)z/s we W., którego następcą prawnym jest (...)Bank (...) z/s we W.,

to jest o czyn z art. 18 § 3 kk w zw. z art. 286 § 1 kk

orzeka

I uznaje oskarżonego P. L. za sprawcę tego, że w okresie od 30 do 31 marca 2006 r. w S., w celu uzyskania przez W. K. kredytu na zakup kina domowego w kwocie 1.029,90 zł od (...) Bank (...) z/s we W., którego następcą jest (...) Bank (...) z/s we W., sporządził i przekazał mu poświadczające nieprawdę zaświadczenie datowane na dzień 30 marca 2006 r. o zatrudnieniu W. K. w jego przedsiębiorstwie (...) z/s w S. w okresie od dnia 01 stycznia 2005 r. jako specjalisty ds. technicznych i osiągającego zarobki w kwocie 1.482,19 zł miesięcznie, mimo, że W. K. nie był przez niego zatrudniany w tym przedsiębiorstwie, w wyniku czego W. K. uzyskał kredyt ww. banku na zakup towaru zawierając umowę nr (...), to jest o czyn 18 § 3 kk w zw. z art. 297 § 1 kk w zb. z art. 271 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk i na podstawie art. 66 § 1 kk i art. 67 § 1 kk postępowanie karne wobec niego odnośnie tego przestępstwa warunkowo umarza na okres próby wynoszący 1 (jeden) rok;

II na podstawie art. 39 pkt 7 kk w zw. z art. 67 § 3 kk orzeka wobec oskarżonego P. L. świadczenie pieniężne w kwocie 500 (pięciuset) złotych na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej;

III na podstawie art. 627 kpk w zw. z art. 629 kpk zasądza od P. L. na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe, w tym na podstawie art. 7 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. z 1983 r., Nr 49, poz. 223 z późn. zm.) kwotę 80 (osiemdziesięciu) złotych tytułem opłaty.

Sygn. akt IV K 403/14

UZASADNIENIE

P. L. oraz W. K. są znajomymi. Pierwszy z nich prowadzi działalność gospodarczą pod firmą (...) z siedzibą w S.. W. K. w roku 2006 był osobą bezrobotną. Postanowił on jednak zakupić na kredyt kino domowe, o czym poinformował on P. L.. Z racji tej, iż przewidywał, że nie otrzyma on kredytu pozwalającego sfinansować mu zakup takiego sprzętu zwrócił się on do P. L. z prośbą, aby ten wystawił mu poświadczające nieprawdę zaświadczenie o jego zatrudnieniu, które zamierzał przedstawić on w sklepie (...) w celach kredytowych. P. L. zgodził się na powyższe i w dniu 30 marca 2006 r. wystawił on zaświadczenie o zatrudnieniu i zarobkach W. K. w jego przedsiębiorstwie (...) na stanowisku specjalisty ds. technicznych z przeciętnym wynagrodzeniem miesięcznym z ostatnich 3 miesięcy w wysokości 1482,19 złotych netto. Zaświadczenie to wystawione było na druku (...) Banku z logo sklepu ze sprzętem radiowo telewizyjnym (...). W dniu 31 marca 2006 r. W. K. przedstawił ww. zaświadczenie w sklepie (...) w S., gdzie zawarł z (...) Bank (...) umowę kredytową na zakup kina domowego marki P. (...) o wartości 999 złotych. Zobowiązany był on w ramach tej umowy do wpłacenia 10 rat do dnia każdego miesiąca w kwocie 102,99 złotych począwszy od 30 kwietnia 2006 r. Raty te W. K. uregulował.

W. K. w latach 2005-2006 był zarejestrowany w Powiatowym Urzędzie Pracy jako osoba bezrobotna z przerwą, gdy od 15 maja 2006 r. do 18 czerwca 2006 r. pracował w przedsiębiorstwie (...) oraz od 05 lipca 2006 r. do 21 grudnia 2006 r.

Dowód:

- wyjaśnienia oskarżonego, k. 35-36, 50, 235-236, 282-283,
- zeznania świadka J. B., k. 3-5, 290
- zeznania świadka D. D., k. 41-42, 289-290
- zeznania świadka W. K., k. 53-55, 58-59, 181-183, 308-309,
- zeznania świadka M. S., k. 104-105, 284,
- zaświadczenie z ewidencji działalności gospodarczej, k. 22,
- informacja z ZUS, k. 97,
- informacja z PUP, k. 98,
- informacja o spłacie kredytu, k. 120,
- zestawienie wpłat, k. 121,
- umowa kredytowa wraz z zaświadczeniem o zarobkach, k. 7-9, 13, 23,
- potwierdzenie odbioru towaru, k. 12,
- faktura VAT, k. 11,
- akta sprawy IV K 741/13.

P. L. ma 40 lat. Posiada on wykształcenie średnie - z zawodu jest technikiem telekomunikacji. Jest on rozwiedziony, na utrzymaniu posiada dwoje małoletnich dzieci w wieku 13 lat oraz 2 lat. Aktualnie utrzymuje się on z prac dorywczych osiągając dochód w wysokości 1.500 złotych miesięcznie. W przeszłości nie był karany w związku z popełnieniem przestępstw.

Dowód:

- wyjaśnienieinai oskarżonego, k. 282,
- karta karna, 209.
- dane osobowopoznawcze, k. 38,

Oskarżony P. L. nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu. Wyjaśnił wprawdzie, iż wystawił on W. K. zaświadczenie o zarobkach w celu uzyskania kredytu, gdyż ten go prosił o to, a wiedział, że W. K. miał ciężką sytuację rodzinną, ponieważ rozstał się z żoną. Stwierdził w postępowaniu przygotowawczym, iż nie dociekał na jaki cel zamierzał on przeznaczyć uzyskany kredyt i w jakiej wysokości. Przyznał przy tym, że nie miał on z tego tytułu żadnej korzyści majątkowej. Był przekonany, iż W. K. będzie spłacał zaciągnięty kredyt, chociaż nie dowiadywał się u niego, czy rzeczywiście tak było. Na rozprawie stwierdził, że jego zamiarem nie było narażenie kogokolwiek na stratę, a gdyby W. K. nie wywiązał się ze swoich zobowiązań, to wówczas był gotowy spełnić je za niego. Podniósł także, że gdyby wiedział, że W. K. zamierza zakupić za uzyskane pieniądze w ramach kredytu kino domowe wówczas nie wystawiłby dla niego zaświadczenia o zarobkach. Wyjaśnił, że wystawione przez niego zaświadczenie mogło mieć wpływ na ocenę zdolności kredytowej W. K..

W ocenie Sądu okoliczności sprawy ponad wszelką wątpliwość wskazują na sprawstwo oskarżonego w zakresie zarzucanego mu czynu. Oskarżony miał w pełni świadomość, że wystawiając na prośbę W. K. zaświadczenie o zarobkach potwierdza w nim nieprawdę, a nadto, iż zaświadczenie to potrzebne było mu, aby uzyskać kredyt. P. L. miał także świadomość, że kredyt ten nie byłby przeznaczony na zakup choćby żywności, czy innych niezbędnych przedmiotów, co starał się sugerować w swoich wyjaśnieniach, gdyż druk zaświadczenia przekazany mu przez W. K. był drukiem (...) Bank świadczącym usługi na terenie sklepu (...) mającym w swoim asortymencie sprzęt RTV i AGD, co wynika z jego treści. Tak naprawdę jednak cel, na który W. K. zamierzał przeznaczyć kredyt nie był istotny w ocenie zachowania oskarżonego. Istotnym było mianowicie to, iż oskarżony wystawiając mu przedmiotowe zaświadczenie udzielił mu pomocy do uzyskania kredytu. Należy bowiem wskazać, iż kwestia zatrudnienia i osiągnięcia stałych zarobków ma istotne znaczenia dla oceny zdolności kredytowej, a zatem do uzyskania kredytu. W sytuacji, gdyby W. K. nie przedstawił nierzetelnego zaświadczenia o dochodach nie otrzymałby kredytu na zakup kina domowego, czy na jakikolwiek inny cel.

Sąd nie miał wątpliwości zasadniczo co do zeznań W. K. w zakresie w jakim potwierdził on wyjaśnienia oskarżonego stwierdzając, że ten swoim zachowaniem chciał pomóc mu, gdyż miał on wówczas problemy. Wskazał on także, że jego zamiarem była spłata zaciągniętego kredytu, co też nastąpiło. Za wiarygodne Sąd uznał nadto zeznania świadka J. B. – pracownika pokrzywdzonego Banku, który jednak posiadał w sprawie informacje jedynie na podstawie dokumentów w postaci umowy kredytowej oraz zaświadczenia o zarobkach wystawionych przez oskarżonego. Na etapie postępowania przygotowawczego, gdyż J. B. składał zeznania kredyt nie był jeszcze przez W. K. spłacony, na co wówczas świadek wskazywał, a co w rezultacie nastąpiło w późniejszym czasie.

Również Sąd nie miał zastrzeżeń co do zeznań D. D., która potwierdziła, iż obok podpisu oskarżonego na przedmiotowym zaświadczeniu o zarobkach wystawionym dla W. K. złożyła i ona swój podpis, gdyż poprosił ją o to oskarżony, lecz nie orientowała się ona, czy W. K. był pracownikiem oskarżonego, tak jak w przypadku innych osób. Wskazała ona, że podpisywała wiele dokumentów dotyczących przedsiębiorstwa oskarżonego, gdyż była do tego umocowana notarialnie. Potwierdza to zatem wersję przedstawioną przez oskarżonego, iż świadek ta nie miała świadomości co do ustaleń oskarżonego i W. K..

Jeżeli chodzi o zeznania świadka M. S., osoby, która podpisywała umowę kredytową z W. K., należy stwierdzić, że potwierdzają one, iż zaświadczenie o zarobkach miało znaczenie dla uzyskania przedmiotowego kredytu, gdyż w sytuacji, gdyby ww. nie miał oficjalnych dochodów, wówczas kredyt nie mógł być mu udzielony, tak samo w sytuacji, gdyby świadkowi wiadomym było, że informacje zawarte w przedmiotowym zaświadczeniu były nieprawdziwe.

Ustalając stan faktyczny Sąd oparł się na dowodach z dokumentów, w tym dokumentach w postaci umowy kredytowej oraz przedmiotowego zaświadczenia o zarobkach wystawionego przez oskarżonego. Nadto pozostałe dowody z dokumentów odnoszące się do m.in. do osoby oskarżonego, należało uznać za wiarygodne, szczególnie, że zostały one sporządzone zgodnie z obowiązującymi przepisami, a żadna z e stron nie kwestionowała ich wiarygodności.

Czyn zarzucany oskarżonemu wypełnia znamiona pomocnictwa do oszustwa kredytowego (art. 297 § 1 kk) oraz wystawienia dokumentu potwierdzającego nieprawdę (art. 271 § 1 kk). Przepięstwo oszustwa kredytowego opisane w art. 297 § 1 kk, do którego pomocy oskarżony udzielił W. K. polega na przedłożeniu podrobionego, przerobionego, poświadczającego nieprawdę albo nierzetelnego dokumentu albo nierzetelne, pisemne oświadczenie dotyczące okoliczności o istotnym znaczeniu dla uzyskania dla siebie lub kogo innego, od banku lub jednostki organizacyjnej prowadzącej podobną działalność gospodarczą na podstawie ustawy albo od organu lub instytucji dysponujących środkami publicznymi - kredytu, pożyczki pieniężnej, poręczenia, gwarancji, akredytywy, dotacji, subwencji, potwierdzenia przez bank zobowiązania wynikającego z poręczenia lub z gwarancji lub podobnego świadczenia pieniężnego na określony cel gospodarczy, instrumentu płatniczego lub zamówienia publicznego. W. K. posługując się dokumentem wystawionym przez oskarżonego poświadczającym nieprawdę uzyskał kredyt na zakup kina domowego. Przepięstwo to jest przepięstwem formalnym z narażenia, do którego bytu nie jest konieczne ani uzyskanie jednego z wymienionych w nim instrumentów finansowych, ani dokonywanie spłaty zaciągniętego kredytu. Wystarczającym jest posłużenie się takowym dokumentem, które miało znaczenia dla uzyskania w tym wypadku kredytu (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 26 lipca 2000 r. w sprawie II AKa 93/00). Taka sytuacja miała miejsce właśnie w realiach niniejszej sprawy. To czy W. K. miał zamiar dokonać spłaty zaciągniętego kredytu miało znaczenie dla ustalenia, czy zostały wypełnione znamiona przepięstwa z art. 286 § 1 kk. W. K. uregulował w całości zaciągnięty kredyt, co świadczyłoby, iż miał jednak zamiar dokonać od początku jego spłaty, dlatego też Sąd kierując się tym, niezależnie, iż w sprawie W. K. przyjęto inaczej, uznał że nie można P. L. przypisać pomocnictwa do oszustwa z art. 286 § 1 kk, lecz pomocnictwo do przepięstwa z art. 297 § 1 kk, czyli do oszustwa kredytowego. Odpowiedzialności za to przepięstwo nie podlega ten, kto przed wszczęciem postępowania karnego dobrowolnie zapobiegł wykorzystaniu wsparcia finansowego lub instrumentu płatniczego, określonych w § 1 art. 297 kk, zrezygnował z dotacji lub zamówienia publicznego albo zaspokoił roszczenia pokrzywdzonego. Zaspokojenie roszczenia pokrzywdzonego nastąpiło przez W. K. już po wszczęciu postępowania karnego, bo 29 stycznia 2007 r., a postępowanie karne zostało wszczęte 03 listopada 2006 r. (k. 14), a więc wyłączenie odpowiedzialności w tym wypadku nie wchodzi w rachubę.

Nadto czyn oskarżonego wypełnił znamiona przepięstwa przeciwko wiarygodności dokumentów opisanego w art. 271 § 1 kk, którego dopuścić się może bądź funkcjonariusz publiczny lub inna osoba uprawniona do wystawienia dokumentu, która poświadczają w nim nieprawdę co do okoliczności mającej znaczenie prawne. Oskarżony prowadząc w dacie czynu działalność gospodarczą był osobą uprawnioną do wystawiania w związku z nią zaświadczeń o zatrudnieniu i zarobkach, niemniej jednak wystawiając taki dokument W. K. poświadczyl w nim nieprawdę co do faktu jego zatrudnienia, jak i osiągniętych zarobków w jego przedsiębiorstwie, gdyż ten nie był tam nigdy zatrudniony. Dokument ten miał znaczenie prawne, gdyż został on następnie przedłożony w związku z wnioskiem W. K. o uzyskanie kredytu na zakup kina domowego.

Mając na uwadze powyższe Sąd zmienił kwalifikację prawną czynu zarzucanego oskarżonemu kwalifikując go z art. 18 § 3 kk w zw. z art. 297 § 1 kk w zb. z art. 271 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk przyjmując, iż w okresie od 30 do 31 marca 2006 r. w S., w celu uzyskania przez W. K. kredytu na zakup kina domowego w kwocie 1.029,90 zł od (...) Bank (...) z/s we W., którego następcą jest (...) Bank (...)z/s we W., sporządził i przekazał mu poświadczające nieprawdę zaświadczenie datowane na dzień 30 marca 2006 r. o zatrudnieniu W. K. w jego przedsiębiorstwie (...) z/s w S. w okresie od dnia

01 stycznia 2005 r. jako specjalisty ds. technicznych i osiągającego zarobki w kwocie 1.482,19 zł miesięcznie, mimo, że W. K. nie był przez niego zatrudniany w tym przedsiębiorstwie, w wyniku czego W. K. uzyskał kredyt ww. banku na zakup towaru zawierając umowę nr (...).

W postępowaniu nie ujawniły się żadne okoliczności, które wyłączałyby bezprawność działania oskarżonego. Działanie oskarżonego należało uznać za umyślne, popełnione z zamiarem bezpośrednim.

Stopień społecznej szkodliwości czynu oskarżonego Sąd ocenił jako większy niż znikomy. Przy ocenie tej Sąd kierował się z jednej strony okolicznością, iż godził on w pewność obrotu gospodarczego i wiarygodność dokumentów, a z drugiej strony iż jego intencją była pomoc swemu znajomemu, który znajdował się w trudnej sytuacji osobistej i majątkowej. Sąd uwzględnił również wysokość uzyskanego przez W. K. kredytu, która nie była znaczna. Mając na uwadze powyższe okoliczności należy stwierdzić, że społeczna szkodliwość jego zachowania, jak i wina nie był jednak znaczne. Ostatecznie należności odnoszące się do czynu W. K. zostały zapłacone, co także miało znaczenia dla oceny zachowania oskarżonego.

Stosownie do treści art. 66 § 1 kk sąd może warunkowo umorzyć postępowanie karne o przestępstwo zagrożone karą nieprzekraczającą 5 lat pozbawienia wolności, jeżeli wina i społeczna szkodliwość czynu nie są znaczne, okoliczności jego popełnienia nie budzą wątpliwości, a postawa sprawcy niekaranego za przestępstwo umyślne, jego właściwości i warunki osobiste oraz dotychczasowy sposób życia uzasadniają przypuszczenie, że pomimo umorzenia postępowania będzie przestrzegał porządku prawnego, w szczególności nie popełni przestępstwa.

W ocenie Sądu powyższe okoliczności zachodzą w niniejszym przypadku. Otóż wina i społeczna szkodliwość czynu przypisanego oskarżonemu nie są znaczne, a ponadto okoliczności tegoż czynu nie budzą wątpliwości. Oskarżony nie był dotychczas karany za przestępstwa, prowadząc poprawny tryb życia. Zachowanie jego objęte niniejszym postępowaniem miało więc charakter w jego życiu incydentalny. Zatem jego warunki osobiste i dotychczasowy sposób życia skłaniają Sąd do przekonania, iż oskarżony będzie przestrzegał porządku prawnego mimo warunkowego umorzenia wobec niego postępowania karnego, co wiąże się z tym, iż Sąd nie uznaje oskarżonego za winnego przypisanego mu czynu oraz nie wymierza żadnej kary. W ocenie Sądu groźba ewentualnego podjęcia warunkowo umorzenia postępowania karnego w razie nieprzestrzegania przez oskarżonego porządku prawnego, którego jest to pierwszy kontakt z wymiarem sprawiedliwości będzie wystarczająca dla osiągnięcia celów postępowania w szczególności w zakresie zapobieżenia popełnienia przez niego kolejnych przestępstw. Zdaniem Sądu minimalny okres próby, to jest 1 roku, na który następuje warunkowe umorzenie postępowania, pozwoli zweryfikować to, czy oskarżony będzie przestrzegał porządku prawnego.

Aby jednak oskarżony odczuł jakąkolwiek dolegliwość wynikającą z niniejszego postępowania Sąd zasądził od niego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym i Pomocy Postpenitencjarnej kwotę 500 złotych, która pozwoli uświadomić mu naganność swego postępowania i to, że nawet chęć pomocy innej osobie w trudnej sytuacji nie usprawiedliwia popełniania czynów zabronionych.

Nie znajdując przesłanek do zwolnienia P. L. od ponoszenia kosztów sądowych, gdyż oskarżony osiąga dochody, Sąd zasądził je od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa na podstawie przepisów powołanych w wyroku.